

Sudan dolži Izrael in ZDA podpiranja upora

Izraelska in ameriška letala naj bi dovažala bele najemnike in orožje upornim črnim plemenom v južnem Sudanu, da bi ta ne mogel sodelovati v boju proti Izraelu.

KARTUM, Sud. — Sudanski obrambni minister je na tiskovni konferenci tu obdolžil Izrael in Združene države dovažanja belih najemnikov in orožja v južni del Sudana črnim upornikom. Dovažali naj bi črnim upornikom ne le lahko, ampak tudi težko orožje, da bi se ti lažje borili z vladnimi četami.

Sudanec je trdil, da je smoter tega podpiranja organiziranja obsežnega upora v južnem Sudanu, ki bi zaposlil večino sudanskih oboroženih sil in Sudan odtegnil iz arabske zveze proti Izraelu. Izjavil je, da sovražnikom Sudana to ni uspelo in da so sudanske oborožene sile v zadnjem času osvojile štiri uporniške postojanke in tako zlo-mile hrbet 14 let staremu uporu.

Upor v južnem Sudanu ima svoj izvor v rasni različnosti prebivalstva. Večina severnega in srednjega Sudana je poseljena z Arabci, južne štiri pokrajine pa so poseljene s črnici. Arabska vladajoča plast je črnce stalno zapostavljala po svoji stari navadi. Črnci seveda niso Arabcem pozabili, da so jih še pred dobrimi sto leti lovili in prodajali v sužnost. Vse to je sprožilo upor, ki ga sudanske vlade ne znajo končati. Da bi svojo nesposobnost opravičile, si izmišljujejo vse mogoče zgodbe.

FBI preiskuje poročilo o strelu na predsednika
WASHINGTON, D.C. — FBI preiskuje, ali so bili res oddani strelji na predsednika Nixona tekom demonstracij v San Joseju v Kaliforniji. Nekateri časniki naj bi bili tekom napada na predsednikov avto 29. oktobra slišali več strelcev.

Policija v San Joseju je izjavila, da ni slišala nobenih strelcev. Ti naj bi padli v času, ko je predsednik prišel iz dvorane, kjer je imel volivno zborovanje, pa se povzpela na svoj avtomobil in pozdravljal množico z razteg-njenim kazalcem in sredincem v znamenju "V" — victoria (zmaga).

Povišanje 32.5% jim ne zadošča
WASHINGTON, D.C. — Posebni predsedniški odbor je priporočil, naj pol milijona železniških delavcem povišajo v novi 3-letni delovni pogodbi plače za 32.5% ali za \$1.32 k sedanjim \$3.68 urne plače.

Predsednik unije je izjavil, da to ni dovolj, ker so drugi, na primer teamsterji dobili več. Pripravljen je sprejeti ta predlog kot temelj za nadaljnja pogajanja.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno in milo. Najvišja temperatura okoli 55.

Ulbricht se še upira

BERLIN, Nem. — Vodnik Vzhodne Nemčije Walter Ulbricht je v govoru preko televizije dejal, da je njegova država pripravljena na razgovore z Zahodno Nemčijo o prometnih zvezah z Zahodnim Berlinom, toda preje morajo "druge države" prenehati s svojimi dejavnostmi v Zahodnem Berlinu.

Pod "drugimi državami" je brez dvoma mišljena Zahodna Nemčija, ki smatra Zahodni Berlin za svoj sestavni del, ga pomaga gospodarsko vzdrževati in ima tam od časa do časa zasedanje parlamentarnih odborov. Ulbrichta seveda moti tudi delovanje zahodnih zveznikov, zlasti še ZDA v Zahodnem Berlinu, ki je še vedno "okno" zahodnega, svobodnega sveta sredi komunistične vzhodne Nemčije.

Velike štiri sile se pogovarjajo v Berlinu o olajšanju zvez Zahodnega Berlina z njegovo okolico, posebno pa z Zahodno Nemčijo. Sovjetska zveza je na zadnji seji namignila, da ima "dobro voljo" za rešitev tega vprašanja. Ta dobra volja izvirala nemara iz zahteve Zahodne Nemčije, da Moskva poskrbi za izboljšanje položaja Zahodnega Berlina, predno bodo v Bonnu predložili nemško-sovjetsko nenapadno pogodbo parlamentu v odobritev.

Prijeti ugrabitelj Laporta razkril veliko podrobnosti

MONTREAL, Que. — Oblasti so pretekli teden prijeli 19 let starega študenta Bernarda Lortia, ki je priznal, da je bil med ugrabitlji pokrajinskega ministra P. Laporta 10. oktobra, je pa zatrjeval, da ni imel nobenega opravka z njegovim umorom. Za tega sta odgovorna Jacques Rose in Francis Simard, za katerima so oblasti izdale tiralice.

B. Lortie je razkril policiji celo vrsto podrobnosti organiziranja in dela Kvibeške osvobodilne fronte, teroristične organizacije, ki se bori za popolno neodvisnost Kvibeka od Kanade.

Sateliti ob obletnici oktobrske revolucije

DUNAJ, Avstr. — Na Dunaju so opazili, da je letos satelitsko časopisje spremenilo poročanje o obletnici oktobrske revolucije. Prejšnja leta so se poročila omejevala na opis slovesnosti v Moskvi, letos so dodana še premišljevanja političnega značaja. Najbolj se je razpisalo albansko časopisje v Tirani. Revolucijo že pozdravlja, ne pa moskovskih tovarišev, ki jih zmerja z odpadniki in revizionisti. Dodan je poziv ruskemu delovnemu ljudstvu, naj ne pridriprave v Kremlju prežene in postavi na njihovo mesto res zdrave proletarske sile.

V Pragi so časopisi dodali opisom še pikre opazke na račun domačih "liberalcev", kar se jih še skriva v partiji. Seveda jih je treba postaviti na ulico in ne trpeti v stranki. To je prikrita kritika sedanjega Husakovega režima, ki ni napram liberalcem tako nestrpen. Ve namreč, da je med liberalci še največ sposobnih strokovnjakov, ki brez jih država ne bi mogla shajati. Husak je dosti pogumen, da to tudi javno pove.

Bukarešta je poslala v Moskvu prijateljsko, toda zelo kratko brzojavko, kar je bilo tudi vse, pa je vključ temu dosti povedalo.

Budimpešta se v svojem premišljevanju o revoluciji jezi na svobodni svet, ki se je vse preveč zaverjal v madžarski "liberalni režim", kar bi utegnilo imeti za Madžarsko samo slabe politične posledice.

Poljska javnost se preveč živahno peča z oceno pogajanj med Varšavo in Bonnom, da bi Moskvi posvečala posebno pozornost.

Priznal strel na Rusa

BERLIN, Z. Nem. — Policija je prijela mladega Nemca, nadvsega pristaja na neonacizma, ki je priznal, da je streljal na ruskega stražarja pred sovjetskimi vojnimi spomeniki v Zahodnem Berlinu preteklo soboto.

Eckehard Weil, 21 let stari

Nader se lotil zdravnikov

WASHINGTON, D.C. — Ralph Nader je posvetil v zadnjem času posebno pozornost zdravnikom in zdravstveni službi na splošno v naši državi. Priznava, da je mogoče dobiti najboljše zdravnike in najboljšo zdravstveno oskrbo pri nas, pa pripominja, da je na splošno zdravstvena oskrba slabša, kot bi smela biti, ker zdravniška organizacija ne gleda dovolj na to, kako njeni člani svoje dolžnosti izvršujejo.

R. Nader je mnenja, da je potrebno, da zvezna vlada poskrbi za izvajanje nadzora, ki bi skrbelo, da bo zdravstvena služba v naši državi na dostojni ravni. Nekateri trdijo, da je potrebno, da zvezna vlada poskrbi za izvajanje nadzora, ki bi skrbelo, da bo zdravstvena služba v naši državi na dostojni ravni. Nekateri trdijo, da je potrebno, da zvezna vlada poskrbi za izvajanje nadzora, ki bi skrbelo, da bo zdravstvena služba v naši državi na dostojni ravni.

Peiping izjemoma ni napadel Kremlja

MOSKVA, ZSSR. — Kitajski komunisti niso pozabili, da se pretekli teden v Moskvi praznovali 53. obletnico oktobrske revolucije. Kitajska komunistična stranka je poslala v Moskvu posebno čestitko. V brzojavki izražajo željo, da bi med obema državama zavladala "dobri državno-politični odnosi", ki naj temeljijo na načelu mirnega sožitja.

O partijsko-političnih stikih v brzojavki ni nobene besede. V Moskvi vidijo že v tem nekaj napredka, kajti do sedaj so se nahajala v takih brzojavkah tudi sumljiva namigavanja partijskega značaja. Letos jih ni bilo.

Če še niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

bolniški strežnik, je dejal, da je streljal z namero preprečiti odobritev sovjetsko-nemškega dogovora o nenapadanju, ki je bil 14. avgusta letos podpisan v Moskvi. Poudaril je, da je "bilo njegovo dejanje politično in ni imelo osebno nič proti sovjetskemu stražarju, ki ga ni hotel ubiti".

PREDSEDNIK NIXON LETI NA POGREB DE GAULLA

Predsednik ZDA R. M. Nixon bo danes dopoldne odletel na pogreb gen. De Gaulla v Pariz in se od tam vrnil v petek v Washington. Pogreba se bo udeležil skupno preko 80 državnih poglavarjev in predsednikov vlad z vsega sveta, med drugimi tudi Aleksej Kosygin.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik ZDA Richard M. Nixon je zvedel na smrt bivšega predsednika Francoske republike gen. Charlesa De Gaulla v svojem bivališču Key Biscayne, kamor je odletel še pred koncem tedna na kratek odmor. Sporočilo o smrti "trdnega zaveznika v vojni in pravega prijatelja v miru" je Nixona globoko prizadelo in užalostilo. Odločil se je udeležiti pogrebni svečanosti v Notre Dame katedrali jutri. V Francijo bo odletel danes dopoldne nekaj po enajsti, pa od tam odletel domov jutri zvečer in prispel v petek v Washington, D.C.

Predsednikov tiskovni tajnik R. Ziegler je dejal, da predsednik na tej poti ne bo opravljal nobenih uradnih poslov z izjemo kratkega vljudnostnega obiska pri predsedniku Francije G. Pompidouju in sestanka s poslanikom D. Bruceom, ki vodi zastopstvo ZDA pri razgovorih o končanju vojne v Vietnamu.

Udeležbo na pogrebni svečanosti je napovedalo preko 80 vodnikov držav z vsega sveta, med drugimi tudi predsednik vlade ZSSR A. Kosygin. Pogreb sam bo v DeGaullovi podelski cerkvi Colombey-les-Deux-Eglises, kjer je v ponedeljek zvečer umrl ob poslušanju in gledanju novic na televiziji. Prisotna je bila le njegova žena Yvonne. De Gaulle je še pred smrtjo določil, da naj bo njegov pogreb preprost in brez vsake vnanje veličine. Na mrtvašem odru je v preprosti krsti, ki jo je zbil vaški mizar, oblečen v svojo generalsko uniformo. Pogreba se bodo v Colombey udeležili le domačini in drugi Francozi, spoštovalci pokojnika. K večnemu počitku ga

Iz Clevelanda in okolice

Treba je bilo seči po rezervi — Vodniki "Združenega poziva", ki v letošnji nabirki ni dosegel svojega cilja, so se odločili porabiti iz rezervnega sklada \$719,293 za kritje rednih izdatkov v prihodnjem letu. Do postavljenega cilja je manjkalo 1.3 milijona dolarjev, nabranega je bilo celih \$618,401 manj kot v letu 1969.

Dan veteranov — Danes je Dan veteranov, s katerim Združene države Amerike praznujejo premirje ob koncu prve svetovne vojske. Ker je to državni praznik, pismonoše ne bodo dostavljali pošte in zaprti bodo tudi vsi poštni uradi.

ADZ praznuje — Ameriška Dobrodelna zveza praznuje v soboto, 14. novembra, v SND na St. Clair Avenue 60-letnico svojega obstoja s slavnostnim banketom in plesom. Začetek je ob 6. večer.

Priznanje rojaku — Dr. Valentin F. Meršol, specialist za ušesa, grlo in nos, je bil sprejet za novega člana AMERICAN COLLEGE of Surgeons pretekli mesec na 5-dnev-nem letnem kongresu te ustanove v Chicagu. Vanjo so sprejeti samo specilisti z zahtevano ravnijsko posebnega študija in skušnje v posameznih vrstah kirurgije. Iskrene čestitke in obilo uspeha!

Belokranjsko martinovanje — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje to soboto, 14. novembra, ob sedmih večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Vstopnice še lahko dobite v prodajali v Starčevi cvetličarni na St. Clairju in pri vseh članih kluba, seveda tudi pri vhodu v dvorano.

Hvala dobrim ljudem — Poznana Mrs. Jennie Resnik, 3599 E. 81 St., vdova pok. Jakoba Resnika, nekdanjega zastopnika Ameriške Domovine, se po dolgotrajni bolezni prav lepo zahvaljuje vsem, ki so ji karkoli dobrega storili, doma in v bolnici, posebno svojim dvem hčerkam, svoji svakinji za dobro "župco" in ljubeznivim sosedam za prineseno hrano. Naj vsem Bog povrne dobra dela.

Zbiranje papirja — V šoli sv. Vida bodo v petek in v soboto zbirali star papir.

Na javni podpori v ZDA 12.2 milijona ljudi

WASHINGTON, D.C. — Po uradnih podatkih se je v zadnjem letu število ljudi na javnih podporah v ZDA povečalo za 2 milijona in je doseglo 12.2 milijona. Skupno so dobili v enem letu 14.2 milijona dolarjev, 26% več kot leto prej. Od tega je prišlo polovico iz zvezne blagajne, polovico pa iz državnih in krajevnih.

Nguyen Cao Ky pride prihodnji teden v ZDA

WASHINGTON, D.C. — Podpredsednik republike Juž. Vietnam Nguyen Cao Ky bo prišel prihodnji teden na obisk v ZDA, kjer si bo ogledal vojaške naprave, pa bo sprejet tudi v Beli hiši.

Ta obisk je namesto onega v oktobru, ko naj bi se udeležil "pohoda zmage" v Washingtonu in na njem govoril.

Zadnje vesti

DETROIT, Mich. — Pogajanja med GMC in UAD se nadaljujejo pospešeno, vendar še ni nobenega glasu o kakem uspehu. Danes se zbere tu okoli 350 zastopnikov Unije, ki bodo razpravljali o morebitnem kompromisu ali pa delali tudi načrte za nadaljevanje štrajka, ki je sedaj že v 8. tednu.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je včeraj poslala proti Lunu novo vesoljsko vozilo Luna 17. Kakšne naloge ima, niso objavili.

WASHINGTON, D.C. — Federal Reserve Board je včeraj objavil znižanje obrestne mere za svoja posojila bankam od 6% na 5.75%. Znižanje je v soglasju s podobnimi znižanji v Kanadi in v Evropi.

MOSKVA, ZSSR. — Trdijo, da se je začel danes sodni proces proti znanemu pisatelju Andreju Amalriku, piscu dela "Ali bo Sovjetska zveza preživela leto 1984?". Obdolžili so ga blatenja Sovjetske države.

ZDruženi NAODI, N.Y. — Velika Britanija je vetirala resolucijo afriško-azijskih držav o Rodeziji. Resolucija je hotela staviti Veliki Britaniji pogoje za morebitno pomiritev z Rodezijo, ki danes praznuje 5-letnico proglaša svoje neodvisnosti.

V Senegal vladajo burski orehi

DAKAR, Senegal. — Ta bivša francoska kolonija, sedaj neodvisna republika, ne spada med manjše afriške države, zato pa med revnejše. Njen glavni pridelek so burski orehi, ki tvorijo do 80% vsega izvoza. Cena temu pridelku je zadnja leta tako padla, da so začeli senegalski kmetje opuščati nasade z burskimi orehi in spreminjajo zemljo v njive, kjer gojijo žita in druge delne pridelke.

Vprašanje prehrane ni zato več tako pereče, kot je bilo, zato pa močno boleha izvozna trgovina in z njo vred tudi plačilna bilanca. Režim se sedaj trudi, da bi poživil turistično sezono, kar mu je olajšano s tem, da se v Dakaru nahaja dosti hotelov in da mesto samo dobiva zmeraj bolj evropski videz. Dežela se torej nahaja v prehodni gospodarski dobi, ki nalaga največ bremen ravno najrevnejšim domačim slojem.

I.A.

FRAN ERJAVEC:

IZBRANI SPISI

Na strijčevem, domu

Zdaj gre gledat in najde v senu moško dete, zavito v raztrgane in umazane cunje. Nikdo ni vedel, čegav bi bil otrok in kako je prišel v Kamenarjev skedenj. Med drugimi ženskimi je prišla tudi Hostarica. Pogledavši otroka, precej zavpije: "To je ciganski otrok, samo poglejte svetle črne lase in črne oči." Zdaj so vsi pritegnili Hostarici, vsak se je čudil, kako, da mu ta misel ni prišla o prvem pogledu, Zdaj so se tudi domislili, da so se pretekle dni cigani klatili po okolici. Kamenarja takrat še nista imela otrok. Njaj je to dete bilo tako po volji, da je moža prosila in ga tudi preprosila, da je najdeno dete vzel pod svoje. Ker niso vedeli, da li je bil otrok že krščen ali ne, krstili so ga še tisti dan ter mu pri krstu nadeli ime Pavel. Tako je želela Kamenarica, ker so ga prav tega dne našli."

"Deček je bil vedno zdrav in je rasel čvrsto v veselje Kamenarjevih. Bil je priljuden, poslušan in priden, vse ga je rado imelo. Večkrat sem rekla Kamenarici: 'Lej, kako ti Bog plačuje dobro delo! Z otrokom ti je prišel prav blagoslov božji v hišo. Med druge otroke ni posebno rad zahajal, zlasti potem ne, ko je zvedel, da mu Kamenar ni oče. Otroci so se namreč nekega dne sporekli pri igri in nekdo mu reče: "E, kaj boš ti cigan nam ukazaval!" Ves razplakan je prišel domov, in Kamenarica se dolgo ni mogla utešiti. Od tistega dne se je na paši ogibal družbe. Najrajši je bil sam, a čas si je kratil s piščalko, ki mu je jo podaril slepi Pavlač. Saj si menda tudi ti poznal tistega berača, ki je predlansko pomlad umrl pri Kovačevih. To piščalko je nosil vedno pri sebi. A kako ti je znal nanjo piskati. In nikdar se ni učil. Vse ga je rado poslušalo. Po zimi je hodil h kaplanu in se je naučil brati in pisati prav hitro. Gospod Janez nikakor ni mogel prehaliti njegove modre in razborite glave."

"Ko je šel gospodar Janez od nas, dal mu je v spomin lepe gosli, ker je videl, da ima deček posebno veselje do muzike in da je zanjo od Boga prejel nenačuden dar. Te gosli so ga spremljevali povsod na paši; pozneje pa, ko je odrasel pastirstvu, godel je zvečer doma, po zimi v hiši, po leti na vrtu. Neizrečeno lepo zna, vse drugače, nego stari Godež. Človeku kar srce taje od miline, pa saj si ga menda že slišal. Hostarica mi je večkrat rekla, da zdaj je uverjena, da je Pavel ciganske krvi, ker samo ciganom je prirojeno, da znajo sami ob sebi tako gosti. In tudi jaz mislim, da je res tako."

Mina je umolknila. Ves čas sem jo verno poslušal, ves čas nisem obrnil oči od nje ust. Stoprav, ko je utihnila, hotel sem jo nadrobno izpraševati o tej in oni stvari, pa že ni bilo časa, ker so domači prišli iz cerkve.

Sedel sem zopet v zapeček. Vse, kar mi je pravila Mina, vse mi je šlo še jedenkrat skozi dušo. Zdaj se mi je razjasnilo mnogokaj, kar sem te dni videl in slišal v strijčevi hiši, zdaj se mi je odkrilo, zakaj je Marija ožna in stric tako slabe volje. Pavel — cigan! Te misli si nikakor nisem mogel otrestiti, kakor sitna muha se mi je vedno zopet vračala. Vse, kar sem kdaj o ciganih slišal ali bral, rojilo mi je po glavi. Babica mi je znala praviti, da so pravi cigani iz Egipta doma, da je to od Boga zavržen rod, ker ni hotel vzprejeti Matere božje, kadar je bežala z detetom božjim pred grozovitim Herodom. Zatorej so

prokleti in vsakemu se je sedem let klatiti po svetu ter se ubijati kakor voda od kamena do kamena.

Zmislil sem se ciganov, ki so pred leti nekega večera na Savskem pradu kuhali in plesali; pred oči mi je stopilo tudi blede cigansko dekletce z žarkimi očmi, kateremu sem podaril poln kozol rdečih smokvic (jagod). Bilo je poletnega popoldne, razven mene ni bilo žive duše doma, vsi drugi so bili v senoženih. Sedel sem na hišnem pragu in zobal ukusne smokvice, kar ugledam hrpo ciganov, ki je s polja zavrila proti naši hiši. Hitro se umaknem v vežo in zapahnem vrata. Prišli so k hiši, možje so šli naravnost po cesti dalje v vas, in tudi ženske in otroci so šli za njimi, ko so videli, da je hiša zaprta.

Ko so se vsi poizgubili po vasi in nisem nobenega več videl, odprem zopet vrata in sedem na prag. Nahodoma, kakor bi bila iz tal zrasla, stoji pred menoj ciganska deklica kakih dvanajstih let. Raztrgana obleka jej je segala jedva do kolen, bila je medla, in upalega, bolehavost oznanjujočega lica, ali oči so jej gorele kakor živi ogenj. Kadar so se nama ujeli pogledi, bilo mi je nekamo tesno, neka neumna plahota je prišla na me, hotel sem zopet zapreti vrata. A ko vidim, da se deklica ne gane z mesta, postojim na pragu in nekaj trenutkov se gledava molče, no dolgo nisem mogel gledati v te čudne oči. Ko jo zopet pogledam, vidim, kako poželjivo gleda moje smokvice. Nisem dolgo premišljal, podal sem jej poln kozol. Ona se malce nasmešne, seže v nedrje, stisne mi v roko lesen križec in odide. Še dolgo sem gledal za njo, tako dolgo, da mi jo je zakrila bližnja hiša. Tisto noč sem potem dolgo sanjal o ciganski deklici. Križec sem hranil nekaj časa, a ko sem ga pozneje pokazal materi in jej povedal, kdo mi ga je dal, vrgli so ga v ogenj. Potem nisem več mislil na križec niti na ciganko, no denašnja Minina pripovedka mi je zopet obudila spomin nanjo.

V Pavla in v cigane sem se tako zamislil, da nisem opazil, kdaj se je zmrščilo in kdaj so užgali luč. Iz misli me je stoprav zdrnil strijčev glas, ki mi je velel, da bi mu nekaj bral iz "Drobtinice". Že ne vem, kaj je bilo, kajti moje misli so bile še vedno več drugje, nego pri knjigi. Skoro so se mi začele vrste gibati in črke so mi plesale pred očmi. Večkrat se mi je ustavilo, ali pa sem preskočil vrsto.

"Kaj ti je nocoj, da ne znaš brati? Daj sem!" S temi besedami mi vzame strijc knjigo iz rok in bere sam dalje. No tudi njemu ni bilo do branja. Skoro je položil knjigo spet na polico in šel z doma kar se nam je vsem čudno zdelo, ker to mu sicer ni bila navada. V veži je še rekel Mini, da ga z večerjo ni treba čakati. Mi drugi smo tiho želeli vsak v svojem kotu, nobenemu se ni ljubilo govoriti. V hiši je bilo vse tiho, samo stara ura na steni je ščrkala, zunaj je pa Rumelj močno lajal okoli hiše. Dolgočasno se je vlekel dan za dnevom, niti jedne vesele ure ni bilo. Zatorej mi ni bilo nič žal, da so potekale počitnice.

(Dolje prihodujič)

Zaščitene želve

SANTA FE, N.M. — Rogate želve so v New Mexici zavarovane, ker so postale redke. Kdor jo ubije, prodaja ali prepelje, je kaznovan z globo \$100 ali pa s 60 dnevi zapora, če ga seveda oblasti pri tem poslu dobijo.

Če študent na rajšo gre ...

LETHBRIDGE, Alta. — Kot na mejah in cestah aretirajo mnogi veste, da imenujejo predrisne predele Kanade "Prijazni zapad". To seve pomeni različnim ljudem različno vsebino. Potovanje je menda stara, ja prastara študentovska bolezen. Že po slovenski študentovski pesmi je to jasno, da je študent rajšal, reven in suh kot poper in se navadno zatekel v farovž po pomoč k dobrim župnikom in sebi revnim kaplanom. Seve vsa sreča je zavisela od mehkobnosti srca farovške kuharice in koliko je imela ona oblasti v župnišču in vpliva v fari... Torej tale študentovska bolezen: potovanje — je bila svojčas predvsem le študentariji v krvi. Seve doma so rajžali tudi iz potrebnih vzrokov kot npr. ribniški krošnjariji in Dalmatinci s svojo robo in kramo tisočerih malenkosti... To je bilo doma in svoje dni.

Sodobna mladina, ki se zlasti otepa avtoritet, discipline doma, v šoli in javnem življenju sploh, ki so ji nasveti starejših prejemnost kot potreba, je prevzela romanje širom zemlje kot nekaj sodobno modernega in nujnega. Ne romajo več peš, kot smo svoje dni, "armada dvignjenih palcev" prosi z dvignjenim palcem ob cestah zastojnih karske vožnje... Dvignjeni palci je za nas v ljudski šoli pomenil res nujnost, in včasih še kakšno... rekordno hitrost iz klopi do... Nekoč ni več dines.

Zadnja leta mnogi romajo na ta cenen način preko cele Amerike, Kanade in Evrope. Cele počitnice, mnogi pa kot čitamo in vidimo v razgovorih na televiziji, so potepanje privzeli kot svoj mladostni poklic. Kar v leta so trajajoča njihova potovanja, navadno na tuje stroške... V mnogih mestih so zdaj organizirana središča, zavetišča — oz. ne vem vsa imena, ki zbirajo to novo rajo naših dni, kjer študentje dobe skromno pomoč v hrani in ceneno ali tudi brezplačno prenočevanje za omejeno število dni. Lepo in prav, dokler je v taki družbi soglasje, skupnost in zakonitost. Kot povsod so tudi v vprašanju teh romarjev mnenja ljudi različna. Sem in tja se je dogodilo, da so v zahvalo za stop-vožnjo pokradli vozniku to in ono, ga izropali in nagnali iz njegovega vozila in jo pobrisali itd. Radi bojzani marsikdo ne pobere teh vandrovcev, ker nihče nikomur ne vidi v srce.

Poslednje čase so mamila prokletstvo mladini in vprav radi teje je pisanja in zoperstavljanja proti pomoči potujoči mladini. Skoro vsak dan čitamo o Kranja je šlo lahko, potlej je pa aretacijah predvsem tujih študentov ali neštudentov, ki jih

na mejah in cestah aretirajo radi mamil, ki jih najdejo v njihovi posesti...

Ja, ja, tudi v moji dobi, med obema svetovnima vojnama, smo rajžali. Na "črno" po železnici, s kolesom in peš. Spomnim se, da smo sem in tja slišali o takrat imenovani "stop-vožnji", nismo pa imeli prilike in korajže nadlegovati redka motorna vozila. Bila je doba, ko je bilo v Sloveniji še malo avtoprometa, letos pa se poudarjano slišijo glasovi proti pobiranju obcestnih romarjev. Posamezne mestne uprave in celo pokrajinske, so uredile, kot sem že omenil, začasna počitniška zatočišča, država pa celo dovolila počitniško uporabo vojaških stavb za to mladino. In vprav to je udarilo ponekod v sršenovo gnezdo.

Med prvimi tujimi vandrovci tule so bili ameriški vojaški ubežniki, katerim so seve oblasti kot posamezniki in grupe nudili pomoč. Bivši brambovci so seve zavpili, da je narodni greh, da nekdo zavrzne čast, ki je drugim v ponos, dobi vprav v obrambnih središčih dom in pomoč. Pa sta tule spet dva svetova. Doma je bila nerodna zadeva biti škarta, tod se mnogi za take narede sami...

Sem pa oni dan čital, da vlada proučuje predlog, da bi v bodoče organizirala širom Kanade sistem stalnih mladinskih zatočišč za tisoče "neorganizirane potujoče mladine". V Calgaryju je npr. našla romarska mladina 75.000 takih prenočišč, v Edmontonu celo več... V večini ni težav s potujočo mladino, razni nameni jo popeljejo v svet in navadno kmalu spet domov. Nekateri so potešeni, drugi razočarani, malokomu menda življenje in zdmostvo mehko postiljato... Ne počutim se sicer tako, kot ukazujejo leta, pa menda res spadam med stare, vsaj po definiciji nekega torontskega univerzitetnega mlado-izkušence, ki trdi, da vsi, ki smo nad 35, spadamo v staro gardo, če ne že v staro šaro. Je pa res, da smo mi "ta stari" brž pripravljeno kritizirati današnjo mladino... Upravičeno in ne. Ti in jaz, star in morda "bolj ta star".

Ko gledam fante dolgih las in živopisanih srajc in hlačah (joj, kako požiže v barvani na jesen puščobno prerijo in mestno monotonost) in moram včasih dobro in dvakrat ugibati, kdo je fant in kdo dekle v

polju uničili, papricirane rezine špeha so pa popoldne pričele zahtevo poplajknjenja. Voda, vode, vodi, vodi in z vodo smo se nalivali. Pri neki hiši nam je menda "teta" prinesla latvico kislega mleka in kar pol hlebca kruha. Ni besed, da bi opisal, kako neznansko dobra je bila tista malica, in ne besed, s katerimi je soromar bentil in skakal za grme, vprav tam v klancih, ki jih naš Mauser tolikokrat omenja. Vem, da je bilo pozneje tam rož na mernike.

Dandanes je študentovsko romanje nekeka potreba, nujna in skoro moderna bolezen. Prosto-voljno in po sili. Do letos todle ni bilo čuti kaj prida pritožb, letos pa se poudarjano slišijo glasovi proti pobiranju obcestnih romarjev. Posamezne mestne uprave in celo pokrajinske, so uredile, kot sem že omenil, začasna počitniška zatočišča, država pa celo dovolila počitniško uporabo vojaških stavb za to mladino. In vprav to je udarilo ponekod v sršenovo gnezdo. Med prvimi tujimi vandrovci tule so bili ameriški vojaški ubežniki, katerim so seve oblasti kot posamezniki in grupe nudili pomoč. Bivši brambovci so seve zavpili, da je narodni greh, da nekdo zavrzne čast, ki je drugim v ponos, dobi vprav v obrambnih središčih dom in pomoč. Pa sta tule spet dva svetova. Doma je bila nerodna zadeva biti škarta, tod se mnogi za take narede sami...

Sem pa oni dan čital, da vlada proučuje predlog, da bi v bodoče organizirala širom Kanade sistem stalnih mladinskih zatočišč za tisoče "neorganizirane potujoče mladine". V Calgaryju je npr. našla romarska mladina 75.000 takih prenočišč, v Edmontonu celo več... V večini ni težav s potujočo mladino, razni nameni jo popeljejo v svet in navadno kmalu spet domov. Nekateri so potešeni, drugi razočarani, malokomu menda življenje in zdmostvo mehko postiljato... Ne počutim se sicer tako, kot ukazujejo leta, pa menda res spadam med stare, vsaj po definiciji nekega torontskega univerzitetnega mlado-izkušence, ki trdi, da vsi, ki smo nad 35, spadamo v staro gardo, če ne že v staro šaro. Je pa res, da smo mi "ta stari" brž pripravljeno kritizirati današnjo mladino... Upravičeno in ne. Ti in jaz, star in morda "bolj ta star".

Ko gledam fante dolgih las in živopisanih srajc in hlačah (joj, kako požiže v barvani na jesen puščobno prerijo in mestno monotonost) in moram včasih dobro in dvakrat ugibati, kdo je fant in kdo dekle v

paru, ki me sreča in celo pozdravi, se spomnim fotografij, ki so visele na stenah poljske ljubljanske gimnazije, ko sem bil tam prvošolec. To so bili maturantje iz let pojemajoče "cesarsko-kraljeve Avstrije". Imeli so tudi takrat dolge lase, košate zalisce in zavidanja bogate brke. Se res v marsičem svet povrača vsakih 50 let? In povejte mi no, kdaj mladina ni bila odprta (odprte mlade in odprti ust) in pripravljena na rabuke, upore, puntanja in notarije. Doraščal sem v dobi krize, ki se je dotaknila celega sveta in tudi male Slovenije, ko nam je jug z ukazi solil pamet in smeri in joj, kako smo se takrat puntali. Le doba je bila takrat taka, da so nam mnogokrat preperečili že namere. Tudi naši cilji niso bili previsoki in za borbo teh nismo povzročali škoda. Je pa prej zmanjkalo v Ljubljani slovenskih zastav kot naše trme, ki je vsaj enkrat vsak teden izobesila na kako visoko drevo ponosnega šentpetra prepovedano slovensko trobojnico...

Kot vedno je tudi današnja mladina oz. večji del te, dober, zdrav, požrtvovalen, tih v štedljivu, delu in gibanjih. Le sršenast, bojevit in neštudirajoč del je slišan in viden, kar pa je le majhen odstotek. Le bolj divji, prezagnani, neučakani in nebrzdani del tvori plehko površje. Koliko let že mladina sodeluje npr. pri organiziranju in izvedbi raznih pohodov "milje za milijone", kjer po centih obljubljenih za prehojene milje zbira in zbore dolarje, ki gredo za potrebe doma in v svetu, ki tako rabi pomoči in podpore vseh vrst. Koliko pomoči za lačne in bolne! In vse hodi ob takih prilikah, otrok ob starcu, duhovnik ob delavcu. L. 1968 so v Kanadi predvsem mladi organizirali 53 tovrstnih pohodov, lani pa nad sto. Lepe milijone je prineslo potrebnim to požrtvovanje, mnogim sodelujočim pa spotilo in splahnilo odvišne kilograme teže. Letošnjega pohoda, ki ga je v glavnem organiziralo okoli 1000 mladoletnikov, se je udeležilo v Calgaryju nad 25.000 (žal le polovico lanskega števila). Najdražji romar je katoliški škof, ki je imel za vsako prehojeno miljo obljubljenih 111 dolarjev. Je kratkih nog, okrogle postave, a korajžnega srca. Ob njem je delal družino judovski rabin in cela vrsta tako imenovanih odličnikov. In tak pohod je bil letos osmič. Mnogo tehle naših skuštrancev je zlatega srca. V Edmontonu je letos v postu majhna grupa stradala namerno 42 ur, da poskusi, kaj pomeni biti lačen z namenom, da zbere za stradajoče v Biafri. Marširali so v opozorilo ljudem

do mestne hiše in v njihov namen so pobirali kuverte v cerkvah. Okoli 20 stradajočih je zbralo nad 1000 dolarjev... In koliko podobnih mladih ljudi odhaja za počitnice leto, dve ali več v zaostale in nerazvite države vseh kontinentov pomagat ljudem shoditi lastna pota dela in samopomoči do lepšega, ljudi vrednega življenja?

Tako je že dolgo, da vsaka "ta prava" medalja ima dve strani in tako z obeh strani glejmo in ocenjujmo današnjo mladino. Razumeti jo skušajmo in pomagajmo ji, jutri bo ona ukazovala in takrat gotovo raje poslušala ukaze življenja in razmer kot zdaj naše pridige...

Pak

Napetost na univerzah lahko znova buti na dan

WASHINGTON, D.C. — Izvršni ravnatelj predsednikov komisij za nemire na visokih šolah M. Byrnes je dejal, da vzroki, ki so privedli do napetosti in nemirov na visokih šolah dežele, večinoma še povsod obstoje in je zato vedno nevarnost, da pride do novih napetosti in izgrediv, ko bo položaj za kaj takega ugoden.

Ženske dobijo delo

Iščemo gospodinjstvo za 5 dni na teden, lažja opravila in varstvo treh otrok, v South Euclidu. Lastna soba, dobri pogoji. Mora razumeti angleško. Kličite: 692-1835. (225)

Iščem snažilko Iščem slovensko snažilko za en dan v tednu v neposredni bližini Sv. Vida. Kličite 361-5887 (220)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
E. 185 in Lake Shore okolica, enodružinska lesena hiša, 3 spalnice, zgotovljena klet, velika razvedrilna soba, dvojna garaža. \$21.500. Lastnik 531-3894. (221)

POPRAVLJAMO IN PRENAVLAJAMO TAPECIRANO POHIŠTVO.
Brezplačen proračun. Zajamčeno za 15 let.
PARK UPHOLSTERING CO
251 E. 156 St.
tel. 531-0898 ali 731-8991

Stanovanje oddajo
Stirisobno stanovanje s kopalnico in ogrevom oddajo. Kličite po 4. popoldne tel. 432-3193. (223)

Varuhinja otrok
Sprejem v varstvo otroke na mojem domu, podnevi, na 15618 Holmes Avenue. Kličite: 851-0411. (219)

Soba se odda
Čista, prebarvana, opremljena soba se odda moškemu na 2549 St. Clair Avenue. Oglasite se osebno na tem naslovu. (222)

Stanovanje oddamo
Lepo 4-sobno stanovanje s kopalnico oddamo zastoj tistemu, ki bi kahal staremu slovomu v isti hiši. Tudi nagrada. Blizu Sv. Vida. Kličite 361-5887. (220)

Hiša naprodaj v Euclidu
Lep bungalow, 2 spalnice, na Lloyd Rd. Se lahko razširi na drugem. Polna klet. Priključena garaža. Velik lep lot.

Fara sv. Kristine
\$26.900
Dobro zgrajen bungalow, 3 spalnice, obita rekreacijska soba, garaža. 15 let star. Odličnen.

Dohodninski bungalow
Pri E. 200 St., 2 spalnice spodaj, ena na drugem; nova dvojna garaža. Posamezni vhod. Znižano na \$22.900.

UPSON
499 E. 260 St. Realtor RE 1-1070 UMLS (222)

VELIKI ROGOVI — Švicarski priseljenci v New Glarusu, Wis., so nedavno praznovali 125-letnico ustanovitve svojega naselja trobili tudi na velikanske "rogove", kot so nekdanj njihovi dedki doma v Švici.

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

"Tako je prav," pravi, "in zdaj zaupajte vso stvar meni."

"Ali odide prošnja kmalu, gospod?"

"Še danes."

"Z vašim priporočilom?"

"Z najboljšim, ki mi je mo- goče, gospod, in to je, da jamčim za resničnost vsega tega, kar ste povedali vi."

In Villefort sede ter pripiše k prošnji svojo pripomnjo.

"In kaj mi je še storiti?" vpraša Morrel.

"Čakati," odvrne Villefort; "jaz jamčim za vse."

Ta obljuba napolni Morrela z upanjem; zapustivši ves radosten namestnika kraljevega prokuratorja, odhiti k staremu Dantesu, da mu javi, da bode kmalu videl svojega sina.

Mesto da bi odposlal prošnjo v Paris, jo shrani Villefort v najbolj skrivni predal, ker bila je to prošnja, ki bi mogla rešiti Dantesa, njega pa v slučaju druge restavracije, katero je pričakovala Evropa, brezpogojno pogubiti.

Dantes je torej ostal jetnik. V svoji globoki ječi ni čul niti hrupa, ki je spremljal padec Ludovika XVIII., niti se strašnejšega poloma, s katerim se je porušilo cesarstvo.

Toda Villefort je videl vse s pazljivim očesom in čul z napetimi ušesi. Tekom kratke dobe novega cesarstva, imenovane sto dni, je ponovil Morrel dvakrat svojo prošnjo, a Villefort ga je pital vedno z obljubami in nadami; končno je prišla bitka pri Waterloo. Morrel ni prišel nič več k Villefortu; storil je za svojega mladega prijatelja vse, kar je v človeških močeh. Delati nove poskuse za časa druge restavracije, to bi se reklo, kompromitirati se brez upanja na uspeh.

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

SERVICE STATION — For Sale By Pvt. Owner
45 years same location. Well established. Reasonable.
3935 West Armitage 384-8878
(218)

LAUNDRY, Complete eqpt. Established 20 years. N. Side. Unlimited expansion, if necessary help and training. Owner ill. Priced for quick sale. TERMS. Call evenings 728-6855
(218)

Help Wanted Male & Female

EARN MORE at JEREMEY'S

Now Hiring in Oak Brook...

MEN

- WAITERS
- BROILER MEN
- SAUTEE MEN
- BUS BOYS
- DISHWASHERS

WOMEN

- COCKTAIL WAITRESSES
- DINING ROOM WAITRESSES
- LUNCHEON WAITRESSES
- SALAD GIRLS

Full time openings • Excellent Benefits

JEREMEY'S

112 OAK BROOK CENTER MALL

OAK BROOK, ILL.

Phone 325-3715

(219)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

CEMETERY SALES

"Don't reject what you don't understand"

Our men sell vaults, memorials, and lots on a commission basis before need. Leads furnished. For confidential interview call: Mr. Cohen (Lemont) 257-7711.

(219)

FEMALE HELP

COSMETICS — Rare oppty., part or full time. Comm. 9-5. 777-7733 aft. 6 P.M. call 736-8320.

(219)

Male & FEMALE HELP

TELEPHONE SOLICITORS
Full or part time, day or evening from our office. Salary plus comm. Lemont area. Call Mr. LaBeau. 257-7712

(219)

Fernand se ni menil za nič, in vsi ti važni, nenavadni dogodki so šli mimo njega neopaženo. Dantes je bil odstranjen, in drugega ni želel. Kaj se je zgodilo ž njim? Tega ni želel vedeti. Čas, katerega mu je preskrbela Dantesova odsotnost, je porabil v to, da je hlinil Mercedi napačni vzrok vse nesreče ter razmišljal o načrtu, kako bi odšel z Mercedo po svetu. Včasih pa je sedel — in to so bili temni trenutki njegovega življenja, — na ri Pharo, od koder je bilo videti v Marseille in v katalonsko nasebino, ter gledal žalostno in nepremično, kakor prežeha roparska ptica, če ne zagleda na katerem teh potov mladega pomorščaka z njegovimi lahkimi koraki in ponosno dvignjeno glavo, pomorščaka, ki je postal tudi zanj poslanec strogega maščevanja. Za ta slučaj je imel Fernand trden sklep; najprej vstrelji Dantesa in usmrti potem še sebe; tako si je rekal, da bi olepšal svoj morilski načrt. Toda Fernand se je motil: nikdar bi se ne bil usmrtil sam, kajti še vedno je upal.

Ta čas, v dobi tako bolester negotovosti, je prišel od cesarja se poslednji oklic na vojake, in kdor je mogel nositi puško, je sledil mogočnemu glasu vladarjevemu. Fernand je odšel z drugimi ter zapustil Mercedo in svojo revno kočjo s strašno mislijo, da se tekom njegove odsotnosti vrne morda njegov tekmeec ter se oženi z ljubljeno deklico.

"Na Mercedo je napravilo sočutje z njegovim trpljenjem, njegovo prizadevanje izpolniti vsako njeno najmanjšo željo, vpliv, kakoršnega vedno napravi požrtvovalnost na velikodušne ljudi. Mercedes je vedno čutila za Fernanda gorko prijateljstvo, zdaj se je pridružila temu še hvaležnost.

"Brat moj," je rekla, pritrjuje mu torbo na rame, "brat moj, moj jedini prijatelj, čuvaj se, da ne padeš, ne zapusti me same na celem svetu; kjer morem že zdaj samo jokati, kjer pa ostanem popolnoma sama, če me zapustiš še ti!"

Te besede, izgovorjene pri slovesu, so vzbudile v Fernandu nekoliko upanja. Če se Dantes ne vrne, postane morda Mercedes vendar še njegova.

Mercedes je ostala sama na širni zemlji, katere horizont je bilo prostrano morje in ki se ji ni zdela še nikdar tako prazna in pusta kakor zdaj. Vedno jo je bilo videti vso objokano, blodečo zdaj po mali katalonski vasi, zdaj stoječo nemo in nepremično kakor kip v žarčem opoldanskem solncu in zroč v Marseille, zdaj zopet sedečo na obali, poslušajočo šumenje morja večno kakor njena bolest, in vprašujočo se, če bi ne bilo boljše, skočiti v morje in se mu dati požreti, kakor pa trpeti te strašne muke vedno varanega, brezupnega pričakovanja. A tega načrta ni izvršila, ne sicer, ker bi ji bilo manjkalo poguma, ampak ker ji je vera prepovedovala samomor.

Caderousse je moral tudi med vojake kakor Fernand, a ker je bil osem let starejši kakor Fernand in oženjen, so ga poslali na obali.

Stari Dantes, ki ga je držalo kvišku le še upanje, je izgubil po Napoleonovem padcu tudi to. Pet mesecev po ločitvi od svoje-ga sina, skoro ob isti uri, kakor so mu zaprli Edmonda, je izdihnil svoje dušo v Mercedinem naročju.

Gospod Morrel je poskrbel za njegov pogreb in plačal male dolgove, katere je moral napraviti starček tekom svoje bolezn. V tem dejanju je bilo več kakor

dobrotljivost, v njem se je kazal pogum, kajti jug je bil razvnet, in stati ob smrtni postelji očeta, ki je rodil taka nevarnega bonapartista, kakor je bil Dantes, to ni bil majhen zločin.

XIV.

Besni in blazni jetnik.

Približno leto dni po povrat-

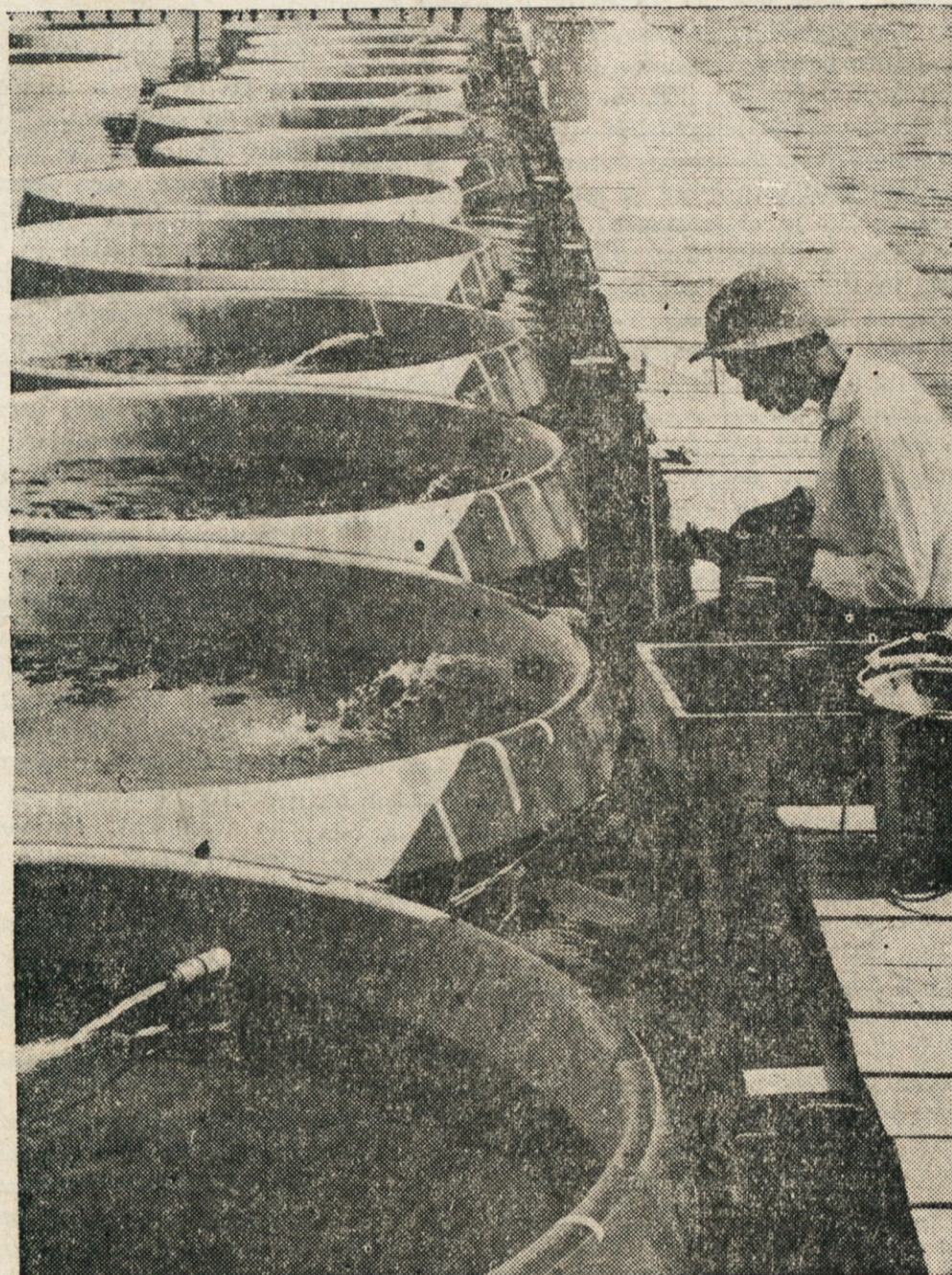
ku Ludovika XVIII. je nadzoroval ječe generalni nadzornik.

Dantes je čul v globočini svoje podzemeljske ječe, podobne kleti, vse ono pripravljajanje, ki povzroča nad zemljo mnogo hrupa, ki je pa spodaj neslišno razun za uho jetnikovo, ki se je navedil, slišati v nočnem molku pajka, ki prede svojo mrežo, in

kapljo vode, ki potrebuje celo uro, da se nabere na vlažnem obokanem stropu.

Uganil je, da se je zgodilo žgoraj pri živih nekaj nenavadnega; tako dolgo je že prebival v grobu, da se je lahko prišteval mrtvim.

(Dajle prihodnjtč)

PRED VRSTO KADI — Lahko bi v teh kadeh pripravljali pijačo, dejansko pa goje v njih na Grand Cayman Island v Britski Zahodni Indiji mlade želve, ki jih bodo potem pustili v morje, da jih obvarujejo pred izumrtjem.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

KDO JE MOČNEJSI? — Glavna opora zastopnikov irskega moštva za evropsko prvenstvo v vlečenju vrvi kaže svojo moč in sposobnost pri vežbanju.

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN CRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

Henderson 1-0628